

Redactioneel

Regionaal cultuurbeleid in de steigers

De cultuurnota 2021-2024 klinkt als verre toekomstmuziek, maar dat is het niet; reeds over twee zomers en twee winters treedt ze in werking. De steigers staan er al. Daarom richt deze *Boekman* zich op een belangrijk onderdeel van het toekomstige cultuurbeleid: stedelijke regio's.

Het Rijk, de Raad voor Cultuur en de regionale overheden wensen meer afstemming en samenwerking tussen de verschillende bestuurlijke niveaus. Op verzoek van de toenmalige minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Jet Bussemaker, bracht de Raad voor Cultuur in november 2017 een verkenning uit over het thema. Dat werd een pleidooi voor een regionale culturele infrastructuur (RIS), met meer erkenning en financiering voor het culturele aanbod in de regio.

In zijn advies spreekt de Raad voor Cultuur van een ecosysteem: 'het geheel van onderling verbonden netwerken in het cultuur- en kunstenveld', waarbinnen 'de verwevenheid van voorzieningen [het mogelijk] maakt (...) om te sturen op samenhang, om tot een taakverdeling over te gaan en om het aanbod af te stemmen. Als gevolg hiervan zijn in zo'n stedelijke regio vrijwel altijd verschillende overheden betrokken. De benadering gaat dus uit van samenwerking tussen gemeenten en provincies en het Rijk', aldus de Raad.

Pieter Bots en Jeroen Bartelse van de Raad voor Cultuur bieden met hun bijdrage over algemene doelstellingen voor cultuurbeleid (de afsluiting van een tweeluik) een kompas voor de wijze waarop accenten op stedelijke regio's kunnen worden geplaatst.

Vervolgens gaat Gerard Marlet van Atlas voor gemeenten in op de vraag hoe je de kosten en baten van culturele voorzieningen zo kunt regelen dat iedereen er in gelijke mate van profiteert. Onderzoek naar de reikwijdte van het culturele aanbod in

Nijmegen laat zien dat wanneer de omringende regio erbij betrokken wordt, de maatschappelijke baten hoger zijn dan de gemeentelijke subsidies.

Atlas voor gemeenten ontwikkelde als tool een nieuwe gemeentekaart van Nederland, niet gebaseerd op gemeente- en provinciegrenzen maar op het gedrag van mensen, zoals het gebruik van (onder andere culturele) voorzieningen. Een verdeling in 57 stedelijke regio's is het resultaat. Bart Leurs, senior adviseur bij de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB), en Willem Wijgers, cultuuronderzoeker, voorzien in deze *Boekman* Marlets betoog en het advies van de Raad voor Cultuur van kritische kanttekeningen. Wat zijn de consequenties van regionalisering van het cultuurbeleid voor de bekostiging? Gaan de bewoners ervan profiteren?

Het publiek komt er bekaaid af in het advies van de Raad voor Cultuur, zegt Inez Boogaarts, directeur Zukunftsakademie Nordrhein-Westfalen. Boogaarts legt uit hoe bij onze oosterburen de deelstaten zelf hun cultuurbeleid invullen. Bovendien moeten wethouders niets hebben van inmenging van binnen of buiten de gemeente, nuanceert zij. 'Dat is in Nederland niet anders.'

Het publiek is toch waar het uiteindelijk om draait, benadrukt Gijs Scholten van Aschat in zijn vaste column. Hij houdt een warm pleidooi voor meer samenwerking tussen de makers, de stad, politici en het publiek.

De meningen over de invulling van de stedelijke regio's zijn verdeeld, blijkt uit de verzameling artikelen in deze *Boekman*. De steigerbouwers kunnen er hun voordeel mee doen. ●